

N:o 187.

Af herr **A. C. Lindblad** i Göteborg m. fl., om borttagande af tullen å omalen spannmål m. m.

De senaste åren, men särskildt det senaste halfåret, har kännetecknats af en sådan stegring i priset på lifsförnödenheterna, att allvarliga bekymmer uppstått i tiotusental svenska hem, där inkomsterna nätt och jämt räcka till ett torftigt uppehälle. Denna dyrtid har man för i staten och kommunerna anställda löntagare sökt möta dels genom s. k. dyrtilllägg, men sedan genom en allmän reglering af lönerna, därvid ökningen blifvit rundligast tilltagen för dem, som redan förut hade en efter förhållandena god inkomst. De små inkomsttagarne ha fått åtnöja sig med små höjningar, som genom de stegrade lifsmedelspriserna redan gjorts illusoriska. Äfven industriarbetarne ha väl med sina organisationers tillhjälp under de senare åren fått sina löner höjda, inom en del yrken dock blott obetydligt. Men denna höjning motsvarar ej de stegrade kostnaderna för lefnadsunderhållet, hvars verkningar äro så mycket kännbarare som vi befinna oss i tryckande konjunkturer. Från flera håll i landet förspörjes om stillestånd i produktionen — där denna ej rent af genom öfverspekulation och den tillstötande penningknappheten hotar att helt upphöra — och dess följeslagare, arbetslösheten, hotar taga en oroande omfattning.

Det är tydligt, att denna dyrhet ifråga om lifsmedlen väl inte helt härrör från tullarne, då ju stegringen icke förekommit blott i vårt land. Men lika tydligt är, att våra höga tullar under en sådan allmän stegring i afsevärd grad bidragit till att göra vårt land till hvad hvar man säger: till det dyraste land i världen. Och under sådana förhållanden får det ej förvåna om alla de som blott äro *konsumenter* men ej producenter af lifsmedel — och det är det stora flertalet af Sveriges folk — inte längre kunna bära en indirekt beskattning, som är synnerligen betungande och

som blott kommer ett fåtal större jord- och kvarnägare till godo. Från skilda delar af landet har också hemställanden gjorts om lifsmedelstullarnes åtminstone tillfälliga afskaffande. Säkerligen hade också mången trott, att regeringen skulle lyssnat till dessa röster och begärt Riksdagens medverkan till att lindra tungan för dem, som hårdast få vidkännas tullarne: de fattigaste folklagren i vårt land. Ty meningen med tullen å lifsmedlen var, när den första gången 1888 åsattes, »att genom måttligt skydd mot utländsk konkurrens söka åt jordbrukets alster vinna afsättning till ett i förhållande till produktionskostnaderna någorlunda tillfredsställande pris». Denna grundsats häfdades äfven 1892, då, sedan priset å spannmål stigit till belopp, som man ej förutsett vid tullarnes åsättande, Riksdagen sänkte tullsatserna å spannmål, omalen, råg och hvete från 2: 50 kronor per 100 kilo till kr. 1: 25 och spannmål, malen, mjöl och gryn alla slag från kr. 4: 30 pr 100 kilo till kr. 2: 50.

Nu gällande priser gifva anledning ej blott till *sänkning* af tullsatserna, utan till fullständigt *upphäfvande* —; i alla händelser hvad tullen å omalen spannmål vidkommer.

Stegringen under det gångna året framgår af följande noteringar i Helsingborg:

	Hvetemjöl pr 100 kg.	Rågsikt pr 100 kg.	Rågmjöl pr 100 kg.
Jan.	22: —	20: —	14: 75
Dec.	27: 50	27: —	20: 25

Medan priset i Stockholm stälde sig ungefär lika med det i Helsingborg i början af året, ha vi uttrönt, att priset vid Stockholms kvarnar för närvarande utgör:

	Hvetemjöl pr 100 kg.	Rågsikt pr 100 kg.	Rågmjöl pr 100 kg.
Kvalité 1	29: 75	28: 75	20: 25
» 2	28: —	26: 75	—
» 3	26: 75	20—20: 25	—

Till detta pris kommer för konsumenterna den ökning som handeln betingar sig.

Huruvida någon ytterligare höjning i här angifna priser är att befara, kan väl ej med bestämdhet sägas. Men de här anförda äro så pass höga, att de icke utan stora uppoffringar, ofta endast under ren nöd, kunna bäras af den arbetande befolkningen i en situation, som den när-

varande. De tullsatser af kr. 3: 70 för omalen och kr. 6: 50 för malen spannmål, som 1895 års riksdag fastställde, och som än i dag äro gällande, inneburo ej heller blott »ett måttligt skydd», något som häfdades med mycken styrka af flera talare under debatten därom. Med de nuvarande priserna torde dessa tullar ej heller vara nödvändiga för landtbruket, men däremot verka de i hög grad till skada för konsumenterna. Ett upphäfvande af dem är därför af behovet påkalladt, därest de ej skola för de stora jord- och kvarnägarna få samma karaktär som sockertullen för sockerintressenterna.

Statens genom tullarnes upphäfvande minskade inkomst kan ej heller utgöra något vägande skäl, då, som vi ofvan anförde, dessa tullar ej varit afsedda som finanstullar. Och de svårigheter i statens finanser, som därför kunna uppstå genom deras upphörande, måste öfvervinnas genom besparingar på andra områden.

Vi tillåta oss därför hemställa,

att Riksdagen ville upphäfva tullen å *spannmål omalen*; råg, hvete, korn, ärter, bönor samt majs;
samt att tullen å spannmål malen, mjöl gryn alla slag sänkes i proportion därtill eller eventuellt helt upphäfves.

Stockholm den 26 januari 1908.

A. C. Lindblad.

Hjalmar Branting. Aug. Nilsson. Bernh. Eriksson. E. A. Leksell.

Herm. Lindquist. Ernst Blomberg. E. C. Kropp. N. Edv. Lindberg.

L. J. Carlsson. Viktor Larsson. Värner Rydén. Nils Persson.

A. J. Christiernson.

K. A. Tengdahl.

I motionen instämma:

L. Gust. Broomé. A. Thylander. Alfr. Lundgren. Rob. Karlsson.